

1930 MÁRCIUS

ERDÉSZETI LAPOK

LXIX. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

3. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1930. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon: 237—22.)

Egyesületi dolgok

A közgyűlés szokatlanul népes volt. A birtokosok és magán-erdőtisztek nagy száma mutatta az érdeklődést, amelyet a tárgysorozat keltett. Még feltűnőbb volt a vidéken lakó állami erdőtisztek szokatlanul nagyszámú megjelenése.

A közgyűlés határozatait külön tárgyaljuk, itt csak két körülményre kívánunk kitérni.

A közgyűlés előtt többen adtak annak a véleményüknek kifejezést, hogy ha a közgyűlés nem teszi magáévá az igazgató-választmány javaslatát, a választmánynak távoznia kell, mert a határozat egyenlőértékű a bizalmatlansági szavazattal.

Alapjában téves felfogás.

Az igazgató-választmány hivatása kettős.

Véglegesen elintézni azokat az ügyeket, amelyeket alapszabály vagy közgyűlési határozat utal a választmány elé; előkészíteni azokat az ügyeket, amelyek a közgyűlés elé kerülnek.

Ha valami, úgy az új erdőtörvény kérdése olyan tárgy, amelynek a saját hatáskörében való elintézését az igazgató-választmány nem igényelte, de nem is igényelhetette.

Hiszen maga az igazgató-választmány határozta el, hogy a kérdést két retortán, a törvényelőkészítőbizottságon és a választmányon átszűrve viszi a közgyűlés elé azért, hogy még itt is mód és alkalom nyíljk az egyéni vélemény megnyilvánulására.

Minden alkalmat megragadott, minden módot megkeresett az elnökség arra, hogy a különböző álláspontokat a közgyűlés tagjaival megismertesse s így nyugodtan állíthassa azt, hogy a határozat a közgyűlésen megjelentek többségének megfontolt akaratnyilvánítása.

A határozat, amit az egyesület bármelyik szerve hoz, mindig egy „ad hoc” többség határozata, mert hiszen a jelenlevők határoznak. Ha az ülés a tárgysorozat közlésével idejében megtlett hirdetve, a távollevők csak magukra vethetnek, ha akaratnyilvánításukat elmulasztják s nem az ő álláspontjuk érvényesül.

Viszont azonban bármelyik szerv tagjai sem vehetik rossz néven azt, ha a tágabbkörű szerv az ilyen fontos kérdésekben javaslatukat részben vagy egészben nem teszi magáévá s nem tekinthetik ezt bizalmi kérdésnek olyan ügyben, amelyet alapszabály vagy határozat a másik szerv hatáskörébe utal.

Ha a közgyűlés olyan ügyben, aminek végleges elintézése az alapszabályok szerint a választmány hatáskörébe tartozik, a választmány szabályszerű határozatát megváltoztatja, ez igenis bizalmatlanság, aminek következményeit a választmánynak le kell vonnia.

Ezzel szemben „pictus masculus”-sá válnék a közgyűlés hatásköre, személyi vagy csoportérdekek játékszerévé az egyesületi élet, ha a közgyűlés többségét a választmány bármely javaslatának elfogadásánál az a körülmény is befolyásolná, hogy a javaslattól eltérő határozat válságot idéz elő az egyesület életében.

A magunkéval ellenkező álláspont keresztülvitele, illetőleg érvényrejutása nem szolgálhat indokul arra sem, hogy sértődötten visszavonuljunk, hanem csak arra, hogy minden nem kifogásolható eszközzel küzdjünk a magunk igaza mellett továbbra is.

Végeredményben az egyesületben a parlamentáris elveknek kell érvényre jutniok, s ha valamelyik frakció vagy vélemény bárhol kisebbségbe kerül, nemcsak joga, de kifejezett köteles-

sége az ellenzék ellenőrzőszerepét átvenni, mert egészséges egyesületi élet csak így alakulhat ki.

Ha pedig már a kötelezettségnél tartunk, még egyre ki kell térni.

Amilyen örömmel látjuk azt, hogy a tagok ilyen szép számmal élnek a jogaikkal, éppen olyan sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a tagsági kötelezettségek teljesítésénél koránt sincs meg az a nagy buzgalom, mert bizony nemcsak az ezévre esedékes tagdíjakban, de a régebbieken is nagyok a hátralékok. Pedig az egyenlő jogok gyakorlása erkölcsi kötelezettség gyanánt vonja maga után a megfelelő teherviselést is.

A másik egy sajnálatos körülmény, amire az egyesület életében tudtommal még nem volt példa.

A tagok egyrésze meg akart akadályozni egy egyesületi tagot abban, hogy szólásjogával élhessen s csak az elnök tapintatos és erélyes közbelépése tudta a rendet rövidesen helyreállítani.

A felszólalás és véleménynyilvánítás szabadsága az alapfeltetele az egyesületi életnek. „A kritika nem jog, de kötelesség”, mondotta Parádon egyik választmányi tagunk.

Aki közpályán mozog, annak a kritikát el kell tűrnie s a rideg tárgyi igazság az, ami semmiféle kritikától nem fél.

Az elnökség bármelyik tagjának már az egyénisége garancia arra, hogy bántó, személyesélű támadást vissza fog utasítani és meg fog torolni; nincs szükség, de jogalap sincs arra, hogy bármelyik tag az elnöki jogkörbe beavatkozzék.

A közgyűlésnek saját magát kell megbecsülnie azzal, hogy mindenkit nyugodtan végighallgat s ha a szabad szólás jogától bárkit megfoszt, az terror, amire az egyesületi életben eddig nem volt példa s reméljük, hogy ezután sem lesz.

Próbáljuk meg, hátha sikerül annyira úrrá lenni magunkon, hogy a miénkkel ellenkező nézet nyilvánítását ne vegyük személyes sértésnek, hogy az ellenkező véleményen levő tagtársunkat ellenfélnek tartsuk és ne ellenségnek, higyjük el, hogy ő is legjobb meggyőződéséért harcol, akkor megértjük egymást s akkor számíthatunk eredményes munkára is.

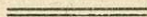
Közvetlenül lapzártá előtt vettük kézhez a Vas megyei Gazdasági Egyesület következő szövegű átiratát:

„ad 389/1930. Szombathely, 1930 március hó 13. Országos Erdészeti Egyesület nagytekintetű Elnökségének, Budapest. Erdőbirtokos tagjaink óhajának engedve, Egyesületünk f. hó 12-én tartott népes értekezletén az összes vármegyei erdészeti szakközegek bevonásával részletesen foglalkozott az új erdő-törvénytervezettel, illetve a t. Egyesület törvényelőkészítő osztálya által javasolt módosításokkal, valamint a nt. Elnökségnek ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter úrhoz intézett felterjesztésével és magáévá téve ezen felterjesztésben s a javasolt módosításokban foglaltakat, egyidejűleg felterjesztést intéztünk a földművelésügyi miniszter úrhoz azok gyakorlati megvalósítása érdekében. Egyben megragadjuk az alkalmat, hogy vármegyénk erdőbirtokos gazdaközönsége nevében legőszintébb köszönetünket nyilvánítsuk a nagytekintetű Elnökségnek a valóban szakszerű, a gyakorlati étellel minden tekintetben összhangban álló, kiváló értékű, fáradságos munkájáért. A Vasmegeyei Gazdasági Egyesület nevében: Hazafias üdvözlettel: Aláírások.”

Jóleső örömmel állapíthatjuk meg, hogy egyesületünknek a mezőgazdaság és erdőgazdaság egységes frontjának megalakítására irányuló törekvése teljes eredménnyel járt.

Azok a kijelentések, amik egyesületünk igazgatóválasztmányi ülésén az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökének és az OMGE igazgatójának szájából elhangzottak, a Vasmegeyei Gazdasági Egyesület igazán megtisztelő megleghangú átíratata, a Duna—Tisza közzi Mezőgazdasági Kamara igazgatójának lapunk más helyén közölt cikke, mind azt tanusítják, hogy az Országos Erdészeti Egyesület őszinte megértést célzó javaslatát a testvérszakma képviselői a legteljesebb jóindulattal fogadták és honorálták is.

A két őstermelési ágazat azzal a reménységgel tekint a törvényalkotás hivatott tényezőinek további munkája elé, hogy együttes javaslatuk elfogadásával a törvényhozás nemcsak a rég hiányzó megértést fogja teljes mértékben helyreállítani, de megteremti az alapot arra az egyetértő, vállvetett munkára, amire egyesületünk a fölterjesztés végén utalt.

Észrevételek az új erdőtörvényjavaslathoz

írta: **dr. Gesztelyi Nagy László** egyetemi m.-tanár, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a gazdasági élet minden jelenségére kiterjesztvén figyelmét, az erdőgazdasági testvérszakma ügyei iránti meleg érdeklődésének is tanujelét adta azáltal, hogy a kamara *közgazdasági szakosztálya* folyó évi január hó 27-én, Budapesten, gróf Teleki József elnöklete alatt tartott gyűlésén az új erdőtörvénytervezettel részletesen foglalkozott.

A gyűlésen elhangzottak a Magyar Róna és az Erdészeti Lapok februárhavi számaiban közöltettek. Azóta az Országos Erdészeti Egyesület törvényelőkészítő bizottsága által az új erdő-törvénytervezeten javasolt módosítások vaskos füzete is megjelent.

Kamaránk nem érzi szükségét annak, hogy e nagy gonddal és hozzáértő ügyszeretettel készített művel részleteiben is foglalkozzék, de annak a barátságos felhívásnak, amely az erdőgazdasági ágazat képviselői részéről történt, eleget teendő, e módosításokkal általánosságban, főleg pedig annak a mezőgazdasággal kapcsolatos részleteivel röviden foglalkozni kívánunk.

Örömmel üdvözljük a módosításokat, legfőként azért, mert a lehetőség határáig letompították azoknak a magánjogi korlátozásoknak az élet, amelyek az eredeti tervezetben kifejezésre jutottak. Teljes tudatában vagyunk annak, hogy az erdőgazdaság — módfelett konzervatív természeténél fogva — emberöltőkön át tudja csak kitűzött céljait elérni, ennek folytán az erdőgazdasági üzem főkereteit törvényes intézkedésekkel szükséges biztosítani, de a főkereteken belül szabad mozgást kell biztosítani a gazdálkodás menetének, mert a szabályok tömkelegével guzsbakötött gazdaság fejlődésre képtelen és időkfolytán azokba belefut, elsorvad.

Elismeréssel állapítjuk meg, hogy a szabadforgalmú erdők birtokosai — az idők jelét megértve — gazdálkodásuk szabadságának feladásával, közérdekből súlyos korlátozásokat vállaltak ugyan, de ezzel szemben a módosítás olyan javaslatot tett, amelyek törvényerőre emelkedés esetén a magánerdőbirtokososztály tulajdonjogában való törvényes beavatkozásokat elviselhetővé

teszik és a szükséges korlátozásokon túl a gazdálkodásuk szabad mozgását biztosítják.

A módosításban javasolt intézkedések megmentik a birtokosokat attól, hogy régmúlt idők mulasztásait és kártételeit, egyoldalú felsőbb parancsra — anyagi körülményeik mérlegelése nélkül — ők legyenek kötelesek záros határidőn belül, az előírt módozatok szerint, saját költségükön helyrehozni.

Az az érzésünk, hogy ha a kormányzat a módosítás javaslatait megszívleli és azokat hatalmának latbavetésével törvényerőre segíti, úgy a közérdek a legmesszebbmenő határig meg lesz óva, a birtokososztály pedig a megelégedettség érzetével viselheti a szükségesnek mutatkozó törvényes korlátozásokat. Ennek remélhető bekövetkezte után a mindnyájunk által anynyira óhajtott siker a megértő, tapintatos és előzékeny végrehajtáson fog múlni.

Ezekután legyen szabad egy-két olyan részletre kitérni, amelyek a mezőgazdasági ágazatot közelről érintik.

A gazdaközönség felfogását és érzületét nagy általánosságban a január hó 27-én megtartott gyűlésen elhangzottak és Uraji Csák György földbirtokosnak a gyűlésen felolvasott levele tükrözik hűen vissza. Teljes őszinteséggel jelentjük ki, hogy a gazdaközönség ellenszenvvel fogadta az erdőgazdasági ágazatnak az Alföld-fásítási törvény alapján a mezőgazdasági fásítások ügyébe való beavatkozását. A gazdaközönség lelkületét, gondolkodását, teherbíróképességét az állandó és bensőséges érintkezés alapján a mezőgazdasági érdekképviselői intézmények ismerik. Ezeknek az intézményeknek a propagandája — szerény véleményünk szerint — eredményesebb lesz, mint az alföldi fásítási törvény végrehajtása ügyében kiadott 7444/I. A. —3. F. M. számú rendelet értelmében eljáró jószándékú, de a gazdaközönség előtt nem igen ismert erdőmérnökök fölényes, parancsoló eljárása, nem is említve azt, hogy — szerény véleményünk szerint — ez a rendelet olyan feladatokat ró a legtöbb esetben egyetlen egy emberből álló m. kir. állami erdőhivatalokra, melyeknek azok belátható időn belül megfelelni képtelenek.

A gazdasági fásítások összeírásának módozataival a rendelet 8. §-a foglalkozik és e célra a 3. bekezdés rendelkezése szerint

a kataszteri birtokívek és térképek adatait kell felhasználni. Annak előrebocsátásával, hogy az alföldi kataszteri felvételek 40—50 évesek és azóta a művelési ágváltozások felette hiányosan lettek átvezetve, meg kell említenünk, hogy a kecskeméti m. kir. erdőhivatal körzetében, a mintegy 361.000 katasztrális holdnyi területen, jelenleg a tanyák száma a 15.000-et meghaladja. Vajjon mikorára készülhet el e tanyákon a gazdasági fásításoknak az utasítás 8. §-a értelmében leendő összeírása? Továbbá mi módon lehet majd az 53. §. értelmében összeállítandó törzskönyveket felfektetni és a bekövetkező változásokat évenként pontosan nyilvántartani?

A gazdasági fásítások ügye természetesen a mezőgazdasági érdekképviselői intézmények hatáskörébe volna utalandó, hiszen a megfelelő fásításokat is a gazdák maguk létesítették. Az állam pedig termeljen csemetét és suhángot és bo csássa azt az igénylő gazdaközönségnek — minden megkötő korlátozás nélkül — rendelkezésére.

Úgy az egész magyar gazdaközönség, mint annak irányító érdekképviselői szervei teljesen át vannak hatva a fásítás szükségétől és annak nyomán fakadó könnyebb boldogulástól, de ennek nagyobbmértvű elterjedését egyedül abban látják biztosítva, ha a fásításokat létesítő gazda azokkal, a hivatalos beavatkozás kizárásával, teljesen szabadon rendelkezhetik. Éppen ez okból a mezőgazdasági kamara örömmel üdvözli a 2. §. módosítását, amely intézményesen és a törvény erejével biztosítja a gazdáknak a fásításaikkal való teljesen szabad rendelkezést.

A mezőgazdaság fejlődése, az erdők területének helyesebb megoszlása és az általános birtokpolitika szempontjából nagyon üdvösnek tartjuk a 19. §. módosítását is, mely könnyű módokat teremt arra, hogy a birtokosok olyan erdőterületei, melyek mezőgazdasági kultúrnövények termesztésére állandóan alkalmasak, olyan területek beerdősítése után, melyek mezőgazdasági művelésre kevésbé, vagy egyáltalában nem alkalmasak, csere útján állandóan az intenzívebb mezőgazdálkodás szolgálatába lesznek állíthatók.

Végül örömmel kell üdvözölnünk a magunk szempontjából a 164. §. módosítását és erős a hitünk, hogy ennek a szabad rendelkezést biztosító ereje nyomán sok messzefekvő, nehezen

kezelhető, éppen ezért rokkanterejű szántó kerül a jövőben állandó erdőgazdasági művelés alá.

A fentiekben foglalt észrevételeink végeredményeképen az új erdőtörvénytervezetet az Országos Erdészeti Egyesület által javaslatbahozott összes módosítások figyelembevételével részletes tárgyalás alapjául elfogadhatónak tartjuk és őszinte kívánságunk, hogy ez az új törvény a feltétlenül szükségesnek mutakozó gyökeres módosításokkal minél előbb törvényerőre emelkedhessék, mert az abbanfoglalt rendelkezések körültekintő végrehajtása esetén az alföldi fásítás — legjobb hitünk szerint — sebes iramot fog venni az egész ország, de főleg az alföldi gazdálkodás nagy előnyére.

A mesterséges fácántenyésztés jövedelmezősége

írta: **Rohoska Soma** m. kir. erdőmérnök.

Ma a pusztító háborút s a végzetes forradalmat követő második évtized elején, hazánkra nehezedő súlyos gondok és terhek közepette, mint a sötét hullámokból kiemelkedő üde, zöld kis sziget int megnyugvást felénk azon körülmény, hogy az elmúlt évtized alatt hazai vadászterületeinken a vadállomány — kevés kivétellel — immár elérte a békebeli létszámot, sőt egyes helyeken már meg is haladta ezt. Általában a vadászat terén akár sportszempontról, akár nemzetgazdasági szempontból tekintjük azt, az ország erre predesztinált, illetve ezzel foglalkozó közönsége a leghamarabb újraépítette magát. Bizonyítéka ennek nemcsak világsikereket, világbajnokságokat arató lövészeink dicsőséges szereplése, hanem az a nagy külföldi érdeklődés is, mely élő és lőtt vadjaink iránt nyilvánul, illetve az a mérleg, melyet e téren felmutathatunk. A vadászat iránt való érdeklődés fokozott s általános, kezdve a kispasztortól, a polgári osztályon keresztül, egészen a főrangú körökig. Ugyanezért is úgy hiszem, többeket is foglalkoztathat a gondolat a fácán mesterséges tenyésztésére vonatkozólag. E kérdés kimenetelére döntő befolyással bírnak a pénzügyi körülmények. Eltekintve ugyanis a vadászatnak ideális és sportértékétől — vagyis mint a testet és lelket üdítő elfoglaltságtól — ma, midőn minden egyes állampol-

gárra kétszeres súllyal nehezednek az anyagi gondok, pénzügyi szempontból sem lehet közömbös e téma. Kérdés tehát, hogy az említett előnyök mellett nem fog-e talán ráfizetés mutatkozni, avagy nem lehetne-e mindazok mellett még jövedelmet is felmutatni a fácán mesterséges tenyésztésénél?

Minden kérdésre az igazi s legalaposabb feleletet a gyakorlat adja meg. A feltett kérdésre tehát én is ez alapon óhajtok felelni, amennyiben ugyanis egy példát a gyakorlati életből ki- ragadva, a lehető hűséggel és pontossággal igyekszem azt az érdeklődők szeme elé tárni. E példa egy nagyobb dunántúli uradalomból való, hol több évig volt alkalmam e téren megfigyeléseket tenni. Itt a viszonyok a fácán mesterséges tenyésztésére eléggé kedvezőek s a példaként felhozott eredmény pedig közepes jóságúnak mondható. Előrebocsátom ugyanis, hogy egyes feltett esetekben egészen pontos feleletet adni csakis a számításba veendő terület helyi, stb. viszonyainak pontos ismeretei mellett lehet. A mesterséges fácántenyésztésre ugyanis, jövedelmezőség szempontjából, eltekintve ezúttal a különleges elemi csapásoktól (erdőtűz, árvíz, baromfivész, jégeső, tartósan esős s hűvös időjárás, stb.), igen sokféle tényező bír befolyással. Így pl. valamely területnek a tenyésztésre alkalmasabb vagy kevésbé alkalmasabb volta, a fácán táplálékát képező gabonaneműek helyi vételára, az alkalmazott személyzet helyi bére vagy fizetése, a berendezések tökéletesebb vagy kevésbé tökéletesebb volta, a személyzet szakképzettsége s egyéni ügyessége, stb. Ezek mind olyan tényezők, melyek az eredményt a legnagyobb mértékben képesek befolyásolni. Jelen példa tehát csak általános értékű, melyet azonban mindenki változtathat más viszonyokra. A könnyebb figyelemmel való kísérhetés és ellenőrizhetés miatt pl. én az idei árfolyamokat vettem gabonában, fácánban, stb. az évekkel ezelőtt megfigyelt, egyébként teljesen normális, sőt közepes üzemi eredmény mellé annál is inkább, mert azon évi árak figyelemmelkísérése az olvasó részéről különösen nehézkes lenne. Megtehetem ezt még azért is, mert hiszen egy közepes üzemi eredmény (a szaporulat) állandó tényezőként szerepelhet.

Bármely esetben, fácántenyésztésünk évi pénzügyi mérlegét megkapjuk, ha az összes felmerült kiadásokkal szembeállít-

juk összes bevételeinket. Alábbi példában a felmerült kiadásokat a következő főcsoportokra osztom:

I. Befektetett tőkék évi kamata.

II. Alkalmazott személyzet (napi, havibéres, állandó) évi összköltsége.

III. Eleség, különféle táp- és gyógyszerek.

IV. Egyéb kiadások.

I. *Befektetett tőkék:*

1. Fácánmesteri lakás istállóval, óllal, kúttal, stb. . .	6.000 P
2. Tojátóketrecek, telelőkert	1.200 „
3. Nevelő- és költőládák, fácánfogók, ragadozó-csapdák	1.000 „
4. Egy fedett szín csapdák, ketrecek téli raktározására	660 „
5. Egy csűr, kukorica vagy egyéb termények raktározására	300 „
6. Őr- és főzőbódék, különféle kisebb kunyhók . .	500 „
7. Eleségfőző hordozható vaskemence, kosarak, ládák, zsákok, egyéb apró felszerelések	1.000 „
8. Ló, szerszám, kocsi (egy lóhoz)	1.100 „
Összesen . .	11.700 P

Ennek egy évi kamata 10%-kal átszámítva 1170 P.

Befektetett tőkéhez számít még azon földterület, mely szorosán csak a fácántenyésztést szolgálja. Ilyen a csibék felnevelésére szolgáló lucernás, a kukorica- és csicsókaföldek, a telelőkert s a tojátóketrecek területe. Ez összesen kitesz 8 k. holdat. Évi kamata gyanánt azon bérösszeg vehető, melyet érte adnak. Holdanként 3 q búza az 24 q, à 24 P, összesen 576 P.

Azon erdőterületet, ahol a fácánok a lelövésig, illetve összefogdosásig elhelyezést nyernek, a befektetett tőkékhez hozzávenni nem lehet, mert e terület mint erdő, rendes erdőgazdasági üzemmód mellett kezeltetik s így bevételei, illetve kiadásai az erdőgazdaság körébe tartoznak.

A befektetett tőkék összes egyévi kamata tehát $1170 + 576 = 1746$ P.

II. *Alkalmazott személyzet évi összköltsége:*

A fácánmester kapja a természetbeni lakást, mely már számításba vétetett. Ezenfelül a készpénz s egyéb járandóságai évi összege	2.600 P
Segéd, suhancok, napszámosok bérének évi összege	2.400 „
Összesen	5.000 P

III. *Eleség, különféle táp- és gyógyszerek:*

1. Tyúktojás csibeetetésre. 6000 drb à 14 fill.	840 P
2. Tésztadara, 22 q à 40 P	880 „
3. Húsrost, 11 q à 65 P	715 „
4. Búza II-od oszt., 48 q à 20 P	960 „
5. Zab, 68 q à 14 P	952 „
6. Takarmányárpa, 60 q à 15 P	900 „
7. Tengeri II-od oszt., 60 q à 13 P	780 „
8. Törmelékrizs, 14 q à 48 P	672 „
9. Burgonya, 30 q à 8 P	240 „
10. Köles, 4 q à 13 P	52 „
11. Lóhere, lucerna, stb.-mag, vetéshez összesen	200 „
12. Táplisz, 4 q à 50 P	200 „
13. Tojatópor, féregpor, gyógyszerek értéke össz.	180 „
14. Kagyló- vagy csigahéj törve. Ezt a napszámosgyerekek üres óráikban szedhetik s törhetik, s így érték nélkül	—
Összesen	7.571 P

Ezenfelül a fácánok számára marad a már számításbavett földek termése. A lucerna s más szálastakarmányt a ló kapja, melynek egyéb élelmezése (abrak) is e fejezetben van számon tartva.

IV. *Egyéb kiadások:*

1. Lődíjak	400 P
2. Kotlóstyúkok vétel és eladási ára közötti különbözetre	200 „
3. Különféle javítások, deszkák, lécek, szegek	300 „
4. Hajtódíjak	300 „
Összesen	1.200 P

Az összes költségek tehát a következőképen alakulnak:

I. Befektetett tőkék kamatai	1.746 P
II. Alkalmazottak fizetése	5.000 „
III. Eleség, különféle táp- és gyógyszerek	7.571 „
IV. Egyéb kiadások	1.200 „
Összesen	15.517 P

Bevételek:

I. Lőtt kakas értékesítettett 1400 drb à 4 P	5.600 P
II. Lőtt tyúk értékesítettett 800 drb à 2.30 P	1.840 „
III. 100 törzs (400 tyúk, 100 kakas) értékesítettett átlagosan 52 P-vel	5.200 „
Összesen 2700 drb	12.640 P

Ezen 2700 drb fácánon felül van még a továbbtenyésztésre szükséges s a teletetőbe befogott anyag, mely azonban a bevételhez nem számít, a ráfordított kiadások pedig a fentiekben bennfoglaltatnak.

Ezek szerint látjuk, hogy a mesterséges fácántenyésztés a fenti arányú kilövés (vadászat) mellett ráfizetéssel jár. Az egész ráfizetés 2877 pengő. Egy fácán lelövési passziójának ára $2877 : 2200 = 1.30$ P-be kerül a tulajdonosnak a töltények árán kívül.

Senkit se ijesszen el azonban ez eredmény, melyet csak a szélsőséges passzió illusztrálására hoztam fel. Így volt békében egyes tehetős főrangú uraknál. Ma már azonban mindenki meggondolja a dolgát. Nézzük azonban, hogyan alakul a helyzet, ha valaki nem kilövésre, hanem élővadszállításra szánja a szaporulatot.

A tömegesebb befogás s az élővadszállításra való berendezkedés bizonyos költségtöbblettel jár, viszont elmarad a hajtók költsége, mely azonban nem egyensúlyozza ki a költségtöbbletet. Szigorú számítás mellett sem haladhatják meg azonban az összköltségek az előbbi (15.517—300), azaz 15.217 P helyett a 17.000 P összkiadást.

A bevételek pedig így alakulnak:

300 törzs (1200 drb tyúk, 300 drb kakas) átlag 52 P	15.600 P
1200 drb kakas átlagosan 6.50 P-vel értékesítve . .	7.800 „
Összesen 2700 drb	23.400 P

A kakasok értékesítésénél számításba kell venni, hogy a törzsekből kimaradt kakasok értékesítése nehezebb lévén, (vérfelfrissítésre azonban veszik), engedni kell az árból, sőt szükség szerint tarkónszúrva kell értékesíteni. Úgyhiszem azonban, az átlagárnak 6.50 P megfelel. Ez esetben a tiszta nyereség lenne (23.400—17.000) 6400 P, ami nem megvetendő haszonvétel sem egy birtokosnak, sem annak, aki foglalkozásszerűen bérleten űzi ezt a kenyérkeresetet, mert mint látható, ennek is megfelel, kivált ha valaki felkészült szakszerűséggel, üzleti élelmességgel folytatja azt. Ez esetben fizetni kell ugyan területbérletet, de elmarad a fácánmesteri fizetés, mert e teendőket a tenyésztő maga foglalkozásszerűen kell, hogy ellássa. E körülmény a mérleget csakis javíthatja, mert mindig kedvezőbb eredményt ad az, amit valaki maga csinál, mintha fizetett egyénre bízta azt.

Lehet e két véglet között a középutat keresni. Ha pl. valamely birtokos nem jövedelmezőség szempontjából tart fenn mesterséges fácántenyésztést, azonban nézi, hogy e nemes passzió ne kerüljön pénzébe, sőt ha lehet, valami még maradjon is. Ez elv mellett a következő eredmény alakulhat ki:

250 törzs (1000 tyúk, 250 kakas) 52 P-vel	13.000 P
1250 drb kakas löve à 4 P	5.000 „
200 drb tyúk löve à 2.30 P (vadászat esetén bizonyos mennyiség lövése elkerülhetetlen)	460 „
Összesen 2700 drb	18.460 P

Némileg módosul ugyan a kiadás ezúttal is, azonban még mindig marad 2000 P körüli jövedelem.

Látjuk tehát, hogy a mesterséges fácántenyésztés jövedelmezősége különféle változatoknak van alávetve. Ezek részben tőlünk függenek, részben azonban, mint az fentebb is említettem, más oly körülményektől, melyeken vagy egyáltalán nem, vagy csak igen kevésbé változtathatunk.

Egyik kedvezőbb eset lehet pl., ha valakinek módjában van

kisebb befektetéssel a meglevő személyzetének tökéletesebb kihasználása mellett, olcsóbb gabonaárakkal, megfelelő helyen, egy kisebbarányú fáciántenyésztést üzni. Ilyen esetben, hacsak elemi csapások nem jönnek közbe, ráfizetni akarva sem lehet.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

Az Országos Erdészeti Egyesület szervezőbizottságának Budapesten 1930 február hó 17-én az egyesület székházában tartott rendes üléséről.

Jelen voltak: gróf Széchenyi Aladár, a bizottság elnöke, örgróf Pallavicini Alfonz Károly, a bizottság alelnöke, Térfi Béla, az egyesület alelnöke, Bund Károly, Fekete Béla, Fiedler Jenő, Földváry Miksa, Krause Dezső, Matusovits Péter, Péch Kálmán, Rimler Pál, Takách Zsigmond, Véssei Mihály, Wittenberger Géza bizottsági tagok, Bogyai Pál és Földváry László egyesületi tagok, valamint Biró Zoltán ügyvezető és Lengyel Sándor segédtitkár.

Távolmaradásukat kimentették: Hepke Arthur, vitéz Ilosvay Lajos, Kovássy Kálmán és Szepesi Arthur bizottsági tagok.

Gróf Széchenyi Aladár elnök üdvözli a megjelenteket és az ülést megnyitja.

1. *Ügyvezető* jelenti, hogy a parádi ülés programját az új erdőtörvénytervezettel kapcsolatosan felmerült sok munka miatt még nem sikerült teljes mértékben végrehajtani. Így az erdőtörvény 50 éves évfordulója alkalmából az egyesületi székházban felállítandó emléktábla ügyében sem történt még végleges állásfoglalás.

Indítványozza, hogy a bizottság jelöljön ki három bizottsági tagot a felállítandó emléktáblával kapcsolatos kérdések megvitatására és javaslatétel végett.

A szervezőbizottság erre egyhangúlag Véssei Mihály, Péch Kálmán és Fekete Béla urakat kéri fel, akik a megbízatást el is vállalják.

Ügyvezető jelenti továbbá, hogy az egyesület anyagi ügyei most rendezettebbek, amennyiben az erdőbirtokosok áldozatkészsége folytán az új erdőtörvénnyel kapcsolatos propagandacélokra mintegy 10—11 ezer pengő folyt be.

Az egyesületi székházban lévő Hauser Margit-féle lakás ki lett ürítve. A lakás rendbe lett hozva és fel lett ajánlva ugyancsak a székházban lakó özv. Gaálnénak 800 P évi bérért, viszont az ő lakását 2400 P-ért adta ki az egyesület. Bund Károly ny. egyesületi titkár ötszobás lakását azonban még nem sikerült bérbeadni.

2. *Elnök* a tárgysorozat következő pontjához a vidéki egyesületek-

kel való együttműködés kérdéséhez hozzászólva, röviden annak a nézetének ad kifejezést, hogy helytelen egyes vidéki egyesületeknek az az eljárása, hogy az erdőgazdaságot érintő országos kérdésekben az Országos Erdészeti Egyesület állásfoglalásától eltérő álláspontot foglalnak el. Országos kérdésekben a vidéki egyesületeknek az Országos Erdészeti Egyesülettel közös egyetértésben kellene eljárniok.

Ügyvezető rámutat arra, hogy a vidéki egyesületek tagjai tulajdonképpen az Országos Erdészeti Egyesületnek is tagjai s így egyáltalában nincsen komoly ok arra, hogy országos fontosságú kérdésekben a vidéki egyesületek, amelyek elsősorban a helyi érdekek képviselőit és a kollegialitás ápolására hivatottak, alá ne rendeljék akaratukat az Országos Erdészeti Egyesület egységes állásfoglalásának.

Az Országos Erdészeti Egyesületben van leginkább mód arra, hogy az erdőbirtokosok és az erdőtiszték nézeteiket kicserélhessék; a vidéki egyesületeknél, ahol az erdőbirtokosok alig vesznek részt, erre alig adatik alkalom.

A békés együttműködés kifejlesztése érdekében javasolja, hogy a felvetődő országos fontosságú kérdéseket az Országos Erdészeti Egyesület adja le előzetesen a vidéki egyesületeknek, hogy azok a kérdéseket megvitattva, álláspontjukat az Országos Erdészeti Egyesület tudomására hozhassák és így módjukban legyen akaratukat esetleg az országos egyesületben is érvényre juttatni. Amennyiben azonban az országos egyesületben álláspontjuk nem érvényesül, ne foglaljanak el külön álláspontot, mert ez csak csökkentené mindkét állásfoglalás súlyát. A helyi érdekeknél az Országos Erdészeti Egyesületnek mindenestre honorálnia kell a vidéki egyesületeknek az akaratát.

Rimler Pál biz.-tag felszólalásában megemlíti, hogy a vidéki egyesületi élet csak néhány éves és ott még sohasem volt felvetve az országos egyesület részéről az a kérdés, hogy mikép történjék az anyaegyesülettel való együttműködés.

Ismerteti az Ausztriában kialakult helyzetet, ahol minden tartománynak meg van a maga egyesülete, amely az országos egyesületbe delegálja megbízottait. Az országos egyesület a megvitattott kérdésekben azután természetesen a vidéki egyesületekkel egységesen nyilvánítja véleményét. Addig, amíg nálunk az együttműködés tekintetében nincs megegyezés, nem illetheti szemrehányás a vidéki egyesületeket.

Annál kevésbé lehet ezt tenni, mert az országos egyesület egyáltalán soha nem vesz részt a vidéki egyesületek életében. Az erdő-törvénytervezet kérdésében sem érintkezett az Országos Erdészeti Egyesület a vidéki egyesületekkel s a bizottság álláspontját sem ismertette velük.

Indítványozza, hogy a bizottság keressen módot az együttműködés kérdésének a közös cél érdekében való megoldására.

Elnök megjegyzi, hogy az elhangzottak egyáltalában nincsenek ellentétben az általa mondottakkal.

Véssei Mihály bizottsági tag véleménye szerint a békés együtt-

működés meg van. Azt gondolja, hogy az együttműködés kérdése éppen azért lett felvetve, mert a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületnek az új erdőtörvénytervezettel kapcsolatosan elfoglalt álláspontja nem fedi az Országos Erdészeti Egyesület törvény-előkészítő-bizottságának véleményét.

A törvénytervezet ott is meg lett tárgyalva, általánosságban ma-gukévé tették az Országos Erdészeti Egyesület állásfoglalását s csak bizonyos kérdésekben nyilvánították különvéleményüket. Egy pillanattig sem gondoltak sohasem arra, hogy egyesületük alá van rendelve az Országos Erdészeti Egyesületnek, miután a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület külön alapszabályokkal rendelkező, épp olyan független, önálló egyesület, mint az Országos Erdészeti Egyesület.

Földváry Miksa bizottsági tag, mint a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület tagja, ugyanennek, a Véssei Mihály által nyilvánított nézetnek ad kifejezést. Mint kicsiny egyesület, féltékenyen őrzik függetlenségüket s mint önálló egyesület, egyenrangú felekként tárgyalnak. Egyenrangú társegyesületnek tekintik egyesületüket s egyáltalában nem tartanak helyesnek, ha az Országos Erdészeti Egyesület akarátát ráerőszakolná a vidéki egyesületekre.

Pécs Kálmán bizottsági tag helyesnek tartja, ha a vidéki egyesületek országos kérdésekkel is foglalkoznak. Ily kérdéseket azonban csak az Országos Erdészeti Egyesület felkérésére kellene tárgyalniok.

Igazi feladatukat tulajdonképpen körzetük erdőgazdasági kérdéseinek a megvitatása képezné.

Véleménye szerint baj volna, ha a vidéki egyesületek országos kérdésekben nem ismernék el az Országos Erdészeti Egyesület működésének fontosságát. Önállóságukat egyáltalán nem sértheti az a körülmény, ha elismerik a központ elsőbbségét. Igyekezzenek érvényt szerezni akarataknak, de ha ez az Országos Erdészeti Egyesület keretén belül nem sikerül, úgy deferálniok kell.

Ügyvezető Rimler Pállal szemben megállapítja, hogy 1. a vidéki egyesületekkel való együttműködés kérdése nem most került először szóba. Már Parádon foglalkozott ezzel a kérdéssel a szervező-bizottság, amint az az Erdészeti Lapok 1929. évi novemberi számában közzölt bizottsági jegyzőkönyvből is megállapítható.

A kérdést akkor nem lehetett érdemileg tárgyalni, mert a vidéki egyesületek ott jelenvolt vezetői kijelentették, hogy egyesületeiktől nincs megbízásuk a tárgyalásra.

Kifejezetten felkérték a vidéki egyesületeket, hogy foglalkozzanak a kérdéssel.

Megállapítani kívánja, hogy mióta az egyesület ügyeit vezeti, a vidéki egyesületek minden életnyilvánulásán résztvett, az Országos Egyesület képviselőjében és megbízásából.

Sajnálja, hogy Rimler Pál biz. tag az utolsó igazgatóválasztmányi ülésen nem vett részt, mert akkor tudna az összes vidéki egyesületekhez intézett megkeresésről, amelyben arra kértük őket, hogy tárgyalják le előbb maguk a törvényt, aztán küldjenek megbízottakat a bizottsági ülésre, akik az ő álláspontjukat egész a közgyűlésig képviseljék s ha nem sikerül azt érvényesíteni, úgy fogadják el az Országos Egyesületben kialakult többségi álláspontot. A Felsődunántúli Egyesület kiküldöttjei a tárgyaláson résztvettek, a bizottsági határozatokhoz hozzájárultak. Bár a bizottság határozatait ilyenképpen is megismertették, a Felsődunántúli Egyesület alelnökének kérésére, azonnal megküldötte a módosítások házi példányát, nem állhat fenn tehát az a vád sem, hogy az Országos Erdészeti Egyesület nem iparkodott a vidéki egyesülettel a bizottság álláspontját megismertetni.

Annak igazolására, hogy a tárgy felvételére nem a Felsődunántúli Egyesület állásfoglalása szolgáltatott okot, mint azt Véssei biz. tag gondolja, utal arra, hogy a meghívó és tárgysorozat 4-én kelt, míg a Felsődunántúli Egyesület gyűlése 8-án volt, egyébként igazolni tudja, hogy a bizottság összehívására még január hó folyamán kért az elnök úr Öexcellenciájától engedélyt.

Véssei Mihály biz. tag újból felszólalva, azt ajánlja, hogy ha az együttműködést oly módon akarnák megoldani, amint azt Péch Kálmán gondolja, úgy az együttműködés módját kifejtve, írjon át az Országos Erdészeti Egyesület a vidéki egyesületeknek.

Tudomása szerint az együttműködés kívánsága a vidéki egyesületeknél is megvan. A kisebbségi véleményt azonban az Országos Erdészeti Egyesületnek tiszteletben kell tartania.

Gróf Széchenyi Aladár elnök megjegyzi, hogy arra egyáltalában nem gondol senki, hogy a vidéki egyesületek függvényei legyenek az Országos Erdészeti Egyesületnek s erre nincs is szükség. A legfontosabb e tekintetben az, hogy megtaláljuk a kapcsolatot arra vonatkozóan, hogy országos kérdésekben egyöntetű állásfoglalás érvényesülhessen.

Bogyay Gyula Véssei Mihály biz. tagnak és az ügyvezetőnek az új erdőtörvénytervezet tárgyalásáról kapcsolatos felszólalására utalva, tájékoztatást kér az iránt, hogy a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület miért foglalt el külön álláspontot az új erdőtörvénytervezettel szemben, amikor az egyöntetű állásfoglalás érdekében megbízottakat küldött az Országos Erdészeti Egyesület törvényelőkészítő-bizottságának a tervezetet tárgyaló üléseire. Oly színezete van a dolognak, mintha a Felsődunántúli Egyesület dezavualta volna megbízottait.

Fiedler Jenő biz. tag egyben mint a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület által az Országos Erdészeti Egyesület törvényelőkészítő-bizottságába delegált tag kijelenti, hogy ő két más tagtársával egyetemben egyesületének írásbeli meghatalmazása alapján vett részt az Országos Erdészeti Egyesület törvényelőkészítő-bizottságá-

nak ülésein, oly utasítással, hogy az ott hozott határozatokhoz, amennyiben azok nem ellenkeznek az erdőgazdaság érdekeivel, egyesületük nevében járuljanak hozzá. Ennek a megbízatásnak eleget is tettek s a bizottság határozatai az ő hozzájárulásukkal jöttek létre. Eljárásuk eredményéről szóló jelentésüket egyesületük azonban nem hallgatta meg, sőt ő maga a vidéki egyesület bizottsági és választmányi ülésére meghívót sem kapott. Egyesületük elnöksége a közgyűlésen az Országos Erdészeti Egyesület bizottságának javaslatát nem is ismertette, hanem csak egy, a választmány által hozott határozatot olvastatott fel és azt hozzászólás nélkül, határozatként mondtotta ki. A közgyűlés, amikor határozott, a törvényelőkészítő-bizottság határozatát nem is ismerte.

Ügyvezető sajnálattal kénytelen igazolni, hogy a határozathozatal tényleg úgy történt, hogy a vezetőség az országos egyesület törvényelőkészítő-bizottságának határozatát meg sem kísérelte ismertetni. Bár felszólalási szándékát már a választmányi ülésen jelezte, csak a határozat kimondása után jutott szóhoz.

Végeredményben a bizottság olyképpen határozott, hogy az Országos Erdészeti Egyesület az országos kérdésekben való együttműködés biztosítása céljából írásban meg fogja keresni a vidéki egyesületeket és egyben meg fogja jelölni azt az utat és módot, valamint azokat a proposíciókat, amelyek betartása mellett, országos kérdésekben az egyöntetű állásfoglalást biztosíthatónak tartja. A vidéki egyesületek pedig erre meg fogják tenni észrevételüket.

3. *Ügyvezető* ismerteti az O. E. E.-nek, mint érdekképviselőnek a kérdését. A törvényelőkészítő-bizottság már foglalkozott e kérdéssel és oly meggyőződésre jutott, hogy addig, amíg pontos statisztikai adatok nem állanak rendelkezésre, nem lehet a kérdést kielégítően megoldani. A kérdés még nem érett meg annyira, hogy a bizottság fix proposíciót tehessen, de addig is szükség van az érdekképviselőre. Javasolja, hogy az egyesület vezetősége forduljon megfelelő felterjesztéssel az illetékes földművelésügyi kormányzathoz és kérje, hogy addig is, amíg egy törvényes szerv létesíthető lesz, ismerje el az Országos Erdészeti Egyesületet érdekképviselői szervnek, erdőgazdasági kérdésekben mindenkor hallgassa meg az egyesületet és fogadja azt el, mint a birtokosok képviselőjét. Az egyesület az elismerés után a birtokosok felhatalmazása alapján eljárhatna képviselőjükben különböző hivatalos fórumoknál. Az eljárásért az egyesület viszont az érdekelt birtokosoknak csak minimális költséget számítana fel, ami azonban az egyesületnek mégis némi jövedelmet jelentene. A birtokosok ügyeiben így minden különösebb megterhelés nélkül hozzáértő szakemberek járnának el.

Elnök úgy véli, hogy mindenekelőtt tájékozódni kellene afelől, hogy a földművelésügyi miniszter úr öngyméltósága elismerné-e az egyesületet hivatalos képviselőnek.

Ügyvezető véleménye szerint az egyesületeket el szokták ismerni érdekképviselői szervnek. Az Országos Erdészeti Egyesületet ezelőtt ugyan ritkán hallgatták meg. Utal azonban az OMGE.-re, meg a GyOSz-ra, amely egyesületeket minden kérdésben meghallgatnak.

Rimler Pál biz. tag kijelenti, hogy az erdőbirtokosok mindenestre a legnagyobb örömmel fogadják az egyesületnek azt az ajánlatát, hogy az erdőbirtokosok ügyeiben el kíván járni. Az eljárási költségeket azonban az ügy természetéhez és az eljáráshoz mérten, esetről-esetre az egyesület mondja meg.

Térfi Béla egyesületi alelnök opportunusnak tartja, ha az egyesület e kérdésben mindenekelőtt a földművelésügyi miniszter úrhoz fordulna. A bizottság az ügyvezetőnek az érdekképviselőre vonatkozóan tett javaslatát egyhangúan elfogadja és egyben elhatározza a felszólalások figyelembevételét is.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszönve a tagok megjelenését, az ülést berekeszti.

Kmft.

Egyesületi összejövetelek. Értesítjük tisztelt tagtársainkat, hogy egyesületünk székházában tartani szokott csütörtök délutáni összejöveteleinken úgy vidéki, mint budapesti tagtársaink mind nagyobb számban vesznek részt. A kedélyes délutánok, amelyeken a kollégák igen gyakran érdekes szakkérdéseket is megvitatnak, igazi kollégialis összetartásról tesznek tanuságot. Az összejöveteleket továbbra is folytatólagosan minden csütörtök délután 5 órai kezdettel tartjuk meg.

Felkérjük úgy a budapesti, mint vidéki tagtársainkat, hogy csütörtök délutáni összejöveteleinken minél számosabban résztvenni szíveskedjenek.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A m. kir. földművelésügyi miniszter az alföldi erdőtelepítések terén szerzett érdemeiért az Ivánfenéki Ármentesítő és Belvízszabályozó Társulatot elismerő oklevéllel tüntette ki, Bácsai Elek társulati igazgatónak pedig elismerését fejezte ki.

IRODALOM

Kurt Fritzsche: Physiologische Windwirkung auf Bäume. Verlag: I. Neumann, Neudamm. Ára füzve 7 R. M.

Szerző teljes gyakorlati és elméleti felkészültséggel fogott hozzá ennek az igen érdekes és gyakorlatilag is fontos problémának tárgyalásához. Már laboratóriumi kísérletei is jelentős eredményekre vezetnek. Így például megállapítást nyert, hogy a szélben az ide-oda mozgó, hajlékony lomblevelek lényegesen többet párologtatnak, mint a merev tűlevelű fenyők; továbbá, hogy a szélben mutatkozó fokozottabb transspiráció és a fák abszolút vízszükséglete között párhuzam áll fenn. Az erdőben végzett vizsgálatait szerint gyenge szélhatásra a fáknál csak a magassági növekvésben észlelhető visszaesés míg az állományban erősebb kitettség mellett a fatömeggyarapodásban is lényeges veszteség áll be. Ami pedig a törzs alakját illeti, a szerző vizsgálatai újabb bizonyítékokat szolgáltatnak a Metzger-féle mechanikai elmélethez. A szélnek kitett törzsek keresztmetszete csaknem kivétel nélkül ovális és elliptikus. A nagyobb átmérő rendszerint az uralkodó szél irányába esik. A hirtelen szabad állásba került fáknak úgy magassági, mint tömegnövekedésében visszaesés tapasztalható, különösen a második évben, míg a széltől védettebbeknél csak a magassági növekvés mutat némi redukiót, viszont a folyó növedék hirtelen felszökik. A kis könyv mindenesetre sok olyan kérdésre ad feleletet, amelyek minduntalan felmerülnek azok előtt, akik az erdőben nyitott szemmel járnak.

F. M.

Schwappach: Ertragstabeln der wichtigeren Holzarten in tabellarischer und graphischer Form. 3. Auflage. Verlag: I. Neumann, Neudamm. Ára 7 R. M.

Mint hogy az 1923-ban 2200 példányszámmal megjelent második kiadás hamarosan elfogyott, új kiadás vált szükségessé. Schwappach táblázatait és grafikonjait nem kell a magyar szaktársak előtt sem bemutatni. Az új kiadás a többször átgyérített, lazább állományu bükkös fatermési táblázataival és grafikonjaival bővült. Azonkívül a több termőhelyi osztályt feltüntető grafikonok a jobb áttekinthetőség érdekében a 2. és 4. termőhelyi osztály mezőjét vörös színnel jelzik. Végül alaki okokból a kőris táblázata nyert némi módosítást.

F. M.

H. Bertog: Ungleichalterige Kiefernwirtschaft. Verlag: I. Neumann, Neudamm. Ára füzve 0.50 R. M.

Jelen füzet a „Neudammer Forstliche Belehrungshefte“-sorozat 23. száma, amely sorozat minden egyes példánya a legkiválóbb német szakemberek tollából kerül ki s elsősorban gyakorlati célokat szolgál. Fenti kis értekezés a szerző 30 éves praxisának, megfigye-

léseinek és vizsgálatainak az eredménye rövid és világos tárgyalásban. Szerző nem híve az elegyetlen és egykorú szálerdőnek, de nem áll a szálaló és örökerdő alapján sem. Általában óv minden sablontól s szerinte az erdei fenyő természetének az egyenlőtlen korú erdei fenyő-üzemmódok közül adott viszonyok között leginkább megfelel a túltartásos üzem, a kétvágásos szálerdő és a ritkított állomány áttelepítéssel. (Lichtwuchsbetrieb mit Unterbau.)

F. M.

Mahács Mátyás: Gyakorlati gyümölcstermesztés. Ötödik kiadás, 4 melléklettel és 103 a szöveg közé nyomott ábrával. Budapest, 1929.

Szerző a Budapesti Kertészeti Tanintézet tanára ki az 1922. év óta immár 5-ik kiadásban adja közre kitünő munkáját. Munkájának főbb alapelvei: a termesztési tényezők helyes megválasztása, a célszerű faápolás, a gyümölcsösök helyes elrendezése és a helyes értékesítés.

A *gyakorlati gyümölcstermelőnél* az a fontos, hogy fáját helyesen elültetni, ápolni és gondozni tudja, továbbá hogy jó gyümölcsöt termessen s azt haszonra el is tudja adni. Szerző mindezekről világosan, érthetően és vonzóan adja elő a szükséges tudnivalókat.

Igy a fontosabb gyümölcsnemek, a gyümölcsfák szaporításának leírása után a faiskola körüli tennivalókat, az oltást, hazai faiskolákat ismerteti; majd az oltványról és az ültetésről, a telepítésről, faápolásról, a metszésről, az őszibarack és bogósgyümölcsűek termeléséről, a gyümölcsfák trágyázásáról, gondozásáról és terméketlenségének okairól olvashatunk érdekes tudnivalókat. A gyümölcszedés, osztályozás, szállítás és értékesítés leírása után a gyümölcsfákon előforduló betegségek vannak ismertetve. Végül a termesztésre ajánlható gyümölcsfák neveit közli a szerző.

Mindezeknél fogva e kitünő művet gyakorlati gyümölcstermelőinknek és gyümölcstermesztéssel foglalkozó szaktársaink meleg figyelmébe ajánljuk. A könyv ára 6 P. Megrendelhető a „Pátria” könyvkereskedésében. (Budapest Üllői-út.) *Tomasovszky Imre.*

K Ü L Ö N F É L É K

Az erdei szalonka tavaszi érkezésének bejelentése. Az erdei szalonka-prognózisra vonatkozó magyar kutatási eredményeket az Amszterdamban ülésező VII. Nemzetközi Madártani Kongresszus elé akarjuk terjeszteni, hogy az idevágó vizsgálatok lehetőleg a külföldön is meginduljanak. Hogy a készülő tanulmányba még az 1930. évi tavaszi szalonkavonulás adatait is fölvehessük, tisztelettel kérjük, szíveskedjék az első biztos érkezésre vonatkozó adatot soron kívül *azonnal bejelenteni*. Ezidén fokozott figyelemmel kell lenni az esetleges áttelelő példányokra, amelyek az enyhe tél következtében előreláthatólag jóval nagyobb számban maradtak itt, mint máskor. Hazafias üdvözléssel és köszönettel *M. kir. Madártani Intézet*, Budapest, II., Herman Ottó-út 15.

Külkereskedelmi mérlegünk és fabehozatalunk az 1929-ik évben. (Kallivoda Andor.) A napokban megjelent közgazdasági tudósítások azt jelentik, hogy külkereskedelmi mérlegünk múltévi 350 millió pengős hiánya az 1929-ik év folyamán 22.8 millió pengőre apadt. Ez minden esetben örvendetes jelenség. Más kérdés azonban, hogy ennek lehetővé tétele mit vont el a magyar termelők, munkások és fogyasztók életerejéből. Ez alkalommal csak a kivitt és a bent fogyasztott cukorárakra mutatok reá.

Külföldi kamatszolgáltatásaink mintegy 200 millió pengőre rúgnak, hozzávéve kereken 23 millió pengő árukitvételi különbözetet, évi 223 millió pengőt tesz ki az az összeg, mely életerőink gyöngítésével a külföld gazdagodását naponként 611.000 pengővel mozdítja elő.

Hatalmasan emelik még ezen külföldre szivárgó összegeket azok a könnyelmű polgártársaink, akik csak a külföldön szoktak üdülni vagy szórakozni. Külföldi képviselőtünk tündöklő megjelenése; a külföld fényes palotáiban elhelyezett kollégiumaink, külföldön tárgyaló előkelő bizottságaink, ott kutató tudósaink, végül a mind sűrűbben megjelenő idegen művészek révén is hatalmas összegek vándorolnak ki az országból. Igaz, ezekről azt állítják, hogy ezek a nemzet méltósága és kulturális fölénye tekintetéből el nem kerülhetők.

Azt hiszem nem túlzok, ha azt állítom, hogy a dolgozó magyar polgárságnak minden áldott nap egymillió pengőt kell a külföld részére fáradságos munkájával megkeresni.

Ezekután az idehaza dolgozók hamarosan belátják azt, hogy a maguk életfeltételeinek biztosítása mellett keresetük egyrészt olyan célra kell juttatni, mely a külföldre megy ki. Míg ezek a nyomasztó idők tartanak, — pedig a jelek szerint egy emberöltőn át így lesz — a legnagyobb takarékosagra leszünk utalva. Minden-

kinek polgári kötelessége hogy mentől kevesebb külföldi árut vásároljon, addig egy narancsot se vegyen, míg magyar alma van!

Kereskedelmi mérlegünk szenvedő voltának legfőbb okozója a nyers és megmunkált faárúk behozatala. Az összes behozatalok 1065.0 millió pengő értékéből a legnagyobb hányad (12.35 százalék) a faárúkra esik.

Az 1928. évi behozatal kitett	29,001.097 q-t	140,692.000 P értékben.
Az 1929. évi behozatal kitett	27,283.583 q-t	131,511.000 P értékben.
Mutatkozó javulás	1,717.514 q	9,181.000 P értékben.

A fabehozatalnál mutatózó javulás 6.5 százalékot tesz ki.

A behozatal csökkenésének legfőbb oka: az építkezéseknek úgyszólván teljes pangása, az enyhe tél és az a körülmény, hogy a földművelésügyi kormány liberálisabb intézkedései folytán jelentékenyebb erdőterületek kerültek kihasználásra.

Hiányunk tüzfában mintegy 2.5 millió köbméter. Ezt a hiányt 30–40 esztendő céltudatos munkájával pótolhatjuk, ha azokat a területeket, melyeken csak erdőgazdaság folytatható okszerűen — mihamarabb beerdősítjük.

Szerkezetifahiányunk évi 1.75 millió köbméter. Ezt eszónka országunk területén pótolni sohasem bírjuk. E téren állandó behozatalra leszünk utalva. Ha ezonban a kormány az erdőbirtokosokat megfelelő kedvezményekkel arra segítené, hogy erdőbirtokaik arra való fekvésű területeit fenvesekké alakíthassák át, egy jó 80 százalékos javulás következhetnék el 60–80 éves munka nyomán. Finom asztalosárunk és hangszerfánk akkor is hiányozna, mert ezeknek az anyagoknak a termőhelyeit a trianoni átok mind elrabolta tőlünk.

Kérelem a szaktársakhoz. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye, a *Köztelek*, erdészeti rovatának vezetését, a közlöny szerkesztőségének az egyesület tanácsi határozata alapján történt felszólítására, magamra vállaltam.

Tisztelettel kérem az igen tisztelt szaktársakat, hogy ha valaki olyan erdészeti tárgyú cikket (közleményt) ír, amely a mezőgazdasággal való kapcsolatánál fogva legalkalmasabban a *Köztelek*-ben jelenhetik meg, szíveskedjék azt vagy a *Köztelek* szerkesztőségének (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.), vagy egyenesen hozzám küldeni. (Debrecen, Miklós-u. 45.)

Szíves kartársi üdvözzel

Béky Albert nyug. miniszteri tanácsos.

A vakondrain, különös tekintettel a szikjavításra címen e hó 4-én a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben Kenessey Béla ny. miniszteri tanácsos előadást tartott. Először vázolta a víznek a termelésben való fontosságát, röviden ismertette a talaj fizikáját, továbbá a teljesen nedves, a száraz, a viszonylagosan nedves és a termésre legkedvezőbb víztartalmú talajállapotot. Majd rátérve a

kedvezőtlen állapotú, nevezetesen a felesleges vizű talajok felesleges vizének alagesövezéssel (csődrain) való eltávolítására, valamint a kötött talajoknak ugyanezzel való fizikai megjavítására, morzsálékossá tételére, a drainezés történetének rövid áttekintése után kiemelte, hogy az viszonylagosan mindig drága volt, s hogy Angliában a költségek apasztása érdekében már mintegy 150 évvel ezelőtt kieszelték a vakondmeneteket mesterségesen utánozó *vakonddraint*, ami egyszerű szerkezettel állítható elő s egyébként tökéletes mása a rendes alagesövezésnek és hatása is mindenben megegyezik azéval. Utóbbtól csak abban különbözik, hogy a menetek szilárd fal hiányában kisebb élettartamúak. Ezt bőven elenyűlyozza a költségeknek 90—98 százalékkal való alacsonyabb volta. Röviden ismertetve a vakondrain előállítására való *vakondekét*, angol, holland és német példákat sorol fel. Mint különlegességet említi meg, hogy a vakondrain csak a világháború után lett a kontinensen ismertté. Szükségesnek tartja, hogy ezt az olesó módot az állam *alföldi kötött talajainkon és szikeseinken* is kipróbálja. A szikkérdéssel kapcsolatban kitér arra a vádra, mintha az alföldi belvízrendezések a szikések terjedését mozdították volna elő. Vázolja a belvízesatornarendszereknek a talajjavító rendszerektől merőben különböző voltát és tudományos eszközökkel igazolja, hogy az elszikeseedés csak akkor következik be, ha a száraz éghajlat alatt, vizet át nem eresztő altalajon fekvő felső talaj hol túlbő nedvességben szenved, hol kiszárad. Kimutatja, hogy a szikének a talajból való kilúgozását öntözéssel, vagy még inkább alagesövezéssel lehet támogatni, lehetővé tenni. Igazolja azt, hogy az Alföld szikesei a víztársulatok legújabb statisztikája szerint éppen a belvízrendezés következtében esökkenőben vannak. Ugyanesak példával bizonyítja, hogy bizonyos esetekben a szik megszüntetésére igen sokszor az alagesövezés, a most nagyon felkapott meszezés nélkül is alkalmas. Az előadottak szerint a vakonddrainnek nagy szerepe lehet az alföldi réti agyagos területek megjavításánál, amik a rendes alagesövezés költségeit nem bírják meg, de az igen olesó vakonddrainét igen. Szükség volna tehát kipróbálása is, amitől, tanulmánya alapján, olesó eszközkel való feltétlen sikert vár.

A Magyar Alföld termőképességének fokozása. Az Egységes Pártban folyó hó 11-én délután Tuzson János egyetemi tanár nagy érdeklődéssel hallgatott előadást tartott az Alföld termőképességének fokozásáról. Rámutatott arra, hogy az Alföld igen tekintélyes része futóhomokos pusztá, szikes mező és mocsaras, vízjárásos terület, minden kultúra nélkül. Ezért van, hogy e hatmillió katasztrális területen az évi termés mindössze 786 millió pengő, ami búzára átszámítva annyinak felel meg, mintha minden katasztrális holdon csak 6.44 mázsa búzát termelnének. Nitrogénygyűjtő nö-

vények telepítésénél nagymértékben fokozhatjuk a talaj termőképességét és kiváló takarmányt kapunk. Az erdősítéssel a talajt gyökeresen megjavíthatjuk és a klímát is előnyösen megváltoztathatjuk. Az erdők óriási vízmennyiséget párologtatnak el, ezáltal üdévé teszik a levegőt, mérséklik a nap hevét és feltartják a szűrítő szeleket, ami egészségügyi szempontból is elsőrendű érdeke az Alföld tüdővészről és trachomától gyötört népének. A szikesek és homokpuszták nem természetes alakulatok az Alföldön, hanem az emberi pusztítás következményei. Ezeket a területeket tehát csak emberi beavatkozással lehet újból termővé tenni. Számos példa bizonyítja, hogy az Alföld homoktalaja, ha megvédjük az állatok folytonos taposásától rövid idő alatt újból átalakul termőfölddé. Az előadó végül utalt arra, hogy a legeltetés korlátozása és az állatok istállózása milyen nagymértékben járulhat hozzá az intenzív gazdálkodás kifejlesztéséhez, sőt szociális kihatásai is lehetnek a mostani extenzív gazdálkodás leküzdésének.

A Felsődnunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület rendes közgyűlése. A Felsődnunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó évi február hó 8-án délután 7 órai kezdettel tartotta meg Hepke Artúr m. kir. főerdőtanácsos-erdőigazgató, mint az Egyesület I. alelnöke elnöklete alatt Győrött, a Royal-szállodában választmányi, majd folytatólag rendes évi közgyűlését, amelyen a tagok nagyszámban jelentek meg.

Első alelnök üdvözlővén a megjelenteket s a gyűlést megnyitván, bejelentette, hogy a m. kir. földművelésügyi minisztériumot Véssei Mihály miniszteri tanácsos, az Országos Erdészeti Egyesületet Biró Zoltán nyug. miniszteri tanácsos, míg a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét Roth Gyula főiskolai tanár képviselik.

A közgyűlés az elnöki megnyitó után I. alelnök indítványára titkárrá egyhangúlag Barrois Andor m. kir. erdőtanácsost választja meg, majd az 1929. évi december hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének letárgyalása után az újonnan megválasztott titkár bejelenti, hogy a közgyűlést megelőzőleg tartott választmányi ülés hét jelentkezőt vett fel az Egyesület rendes tagjai sorába, úgy, hogy az Egyesületnek jelenleg, az időközben kilépett tagok számításbavátele mellett, 22 alapító és 152 rendes tagja van.

Az új választmányi tagok megválasztása után Botos Sándor m. kir. főerdőmérnök, mint az Egyesület pénztárosa, ismertette az Egyesület 1929. évi számadását, valamint az 1930. évi költségvetést, amiket a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadott s egyben elhatározta, hogy folyó évi április hó 1-től kezdődőleg „Erdőgazdasági Szemle“ címen egyelőre negyedévenként megjelenő folyóiratot indít meg, melynek szerkesztésével Bencze Pál hercegi erdőmérnök-tagtársat bízta meg.

Ezekután letárgyalta a közgyűlés az új erdőtörvénytervezettel kapcsolatos választmányi határozatot, valamint egyéb indítványokat s egyben felhatalmazást adott az elnökségnek a megtartandó gyűlések idejének és helyének megállapítására.

A közgyűlést este 9 órai kezdettel a Royal-szálló gobelintermében 100 terítékes vacsora követte, amelyen a tagtársak egyrésze feleségeikkel és hozzátartozóikkal jelent meg.

A mindvégig kitűnő hangulatban elköltött, lelkes felköszöntőkkel fűszerezett társasvacsorát virradatig tartó táncmulatság követte.

Ugy a társasvacsora alatt, mint azt követőleg felelevenítették a régi selmecebányai szokások, melyek közül különös tetszéssel fogadtattak az egyes szakénekek, szakestélyek és keresztelők.

Hozzászólás egy közgyűlési felszólaláshoz. Az O. E. E. legutóbbi közgyűlésén egy oly kijelentés hangzott el, melyet ott senki nem cáfolt meg s amely éppen ezért alkalmasnak látszik arra, hogy az új erdőtörvényjavaslat tárgyalásakor az ellenérvül szolgáljon.

A felszólaló azt állította, hogy csonkaországunk 8 millió lakására 2 millió hold erdő esik ez oly kedvező arány, amely külföldön sehol sínes. Ezen kijelentésekből kicsendül az a felfogás, hogy miért hát ez a nagy igyekezet az erdők fenntartása és telepítése körül, mikor ilyen jól állunk erdők dolgában? Nem akarok sok statisztikai adattal felvonulni ez állítással szemben, csak két dolgot említek, melyek oly közismertek, mint például az a közmondás, hogy nehéz a körmetlen macskának fára mászni. Ezek: Nagy-magyarországnak 20.9 millió lakossága mellett 15.5 millió k. hold erdeje volt, még pedig nem borókás alföldi buckák, hanem máramarosi, görgényi és szlávóniai őserdők. Akkor tényleg jól állottunk erdő dolgában! Másrészt Csonkamagyarország 8 millió lakossága 150 millió pengőt ad ki évente fáért, nagyrészt ellenséges külföldre. Ilyen jól állunk most!

Szabadszállás 1930 február 25.

Krizmanits Ferenc.

Tomasovszky Imre ny. miniszteri tanácsos előadása a cserkész-tisztek részére. A földmivelésügyi minisztérium erdészeti főosztályfőnökének megbízásából február hó 27-én este a Bolyai-reáliskolában a *Cserkész és az erdő* címmel, vetítettképekkel előadást tartott *Tomasovszky Imre ny. miniszteri tanácsos* a Magyar Cserkészszövetség I. (budapesti) kerületének cserkészisztjei részére.

Az erdő anyagi, éghajlati vízrajzi és közegészségügyi hasznáinak ismertetése után néhány, a cserkészre fontos erdészeti szakszó jelentőségét tárgyalta s végül 7 pontban ismertette előadó azokat

a főbb szabályokat, amiket a cserkésznek az erdőben való tartózkodáskor mindenkor szem előtt tartani kell.

Ezt az érdekes előadást 130 cserkésziszt hallgatta meg, kik az előadás végén az előadót lelkes cserkészovációban részesítették:

A Győrvárosi és Megyei Házinyúl-, Baromfi- és Galambtenyésztő-Egyesület mintatelepén fajtisztá, magas tojáshozamú, fehérhasmenés és gümőkórtól mentes Rhode-Island és fehér Leghorn-törzsek tenyésztőjásait március, április havában a budapesti 1 P-ös árákkal szemben egyesületi tagok 30 fill., nemtagok darabonként 40 fillér árban kaphatják. Megrendelések az Egyesület elnökségéhez, Győr, intézendők.

29. Kimutatás a m. kir. bányamérnöki főiskolai Segélyző Egylet *alaptőkéjének gyarapítására* az 1930. évi február 1—28-ig az erdészeti társadalom részéről felajánlott és befizetett adományokról.

Befizettek: Béky Albert 2, Berényi Péter 3, Boór Károly 5, Cserneezky Károly 1.50, Cservenka László 4, Danik Géza 15, vitéz Fejes József 1, Füstös Zoltán 2, Gloser Dezső 1, Heinecz József 10, Héjj János István 6, Kelemen Jenő 5, vitéz Kiss Lajos 1, Kósa Gyula 4, Kovássy Kálmán 2, Karatnai Könczey Árpád 5, Lippóczy Béla 15, Maróthy Emil 2, Modrovich Ferenc 3, Muck András 2, Nagy Jenő 2, Orosz Antal 3, Petricsek István 2, Polakovics György 4, Ronchetti Gáspár 10, Sébor János 3, Szegedy Oszkár 2, Szeles István 2, Szpiska Mihály 5, Terray Gyula 3, vitéz Tóth László 5, vitéz Ujváry Géza 10, Zsák Lajos 4 pengőt.

Hálás köszönettel említjük meg továbbá a Selmecbányaiak budapesti Egyesületének 100 pengő összegű adományát, amelyet folyó évi január 25-én megtartott műsoros estélyének jövedelméből juttatott számunkra. Ez az összeg a bányászati társadalomnál folyamatosan levő gyűjtőakció során részesült elszámolásban.

A jelen kimutatás szerint befolyt összeg — a Selmecbányaiak Egyesületének adományát bele nem számítva — 144.50 pengő, amelyhez hozzáadva a már előzőleg kimutatott befizetések összegét, a gyűjtés eddigi eredménye 8267.36 pengő.

Bianco csekklap használata esetén a befizetések „M. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet, Sopron“ címen az 57936. számú csekkszámlánkra eszközözendők.

Sopron 1930 február 28.

Széki János főisk. tanár, a Segélyző Egylet elnöke.

Kimutatás az új erdőtervezettel kapcsolatos propagandaköltségek fedezésére folytatólag beküldött összegekről: Osztróluetzky Miklós dr. 100, Waldbott Kelemen báró 350, Sváb Sándorné 150, gróf Széchenyi Frigyes 50, gróf Batthyány Zsigmond 100, Sopron sz. kir. város 250, Huszár Tibor 150, Ferenc bajor kir. herceg 400.

Osztroluczky Géza 50, gróf Apponyi Károly 85, Papp-Szász Tamás 12.50, Pécsi székeskáptalan 100, gróf Keglevich Gyula 50, Pécsi székesegyház 100, Pécsi püspöki uradalom 250, gróf Nicky Pál 50, Pécsi papnöveldeintézet 25, herceg Esterházy Pál 500, gróf Széchenyi Andor Pál 200, dr. Batthyány-Strattmann László herceg 200, Magyaróvári főhercegi uradalom 150, Veszprémi székeskáptalan 100. Összesen 3422 P 50 f. Befolyt eddig összesen 13.261 P 10 f.

Kimutatás az Emléktáblára folytatólag beküldött adományok-ról: Schenkengel László 2, Hyna Ottó 1, Rimler Pál 5, Chrenóczy Tibor 1, Jakschits Lajos 1, Blaschek László 1, Grillusz Artúr 1, Dittert György 1, Bakos József 1, Bencze Pál 1, Térfi Béla 6, Erdészeti főosztály 21, Jákói Endre 2, Csik Gyula 1, Weinert Tivadar 2, Apáti László 1, Zavitsa József dr. 1, Kelemen Jenő 1, Surjánszky Kálmán 1, Pintér Lajos 1, vitéz R. 1, Balla A. 1, Thaisz György 1, Kuzma Gyula 2, Molitorisz Ákos 1, Witt Lajos 1, Fritsch István 1, Fritsch Antal 1, Braxatoris Zoltán 1, Tóth Jenő 1, vitéz Szabó István 1, Héjj János 1, Kolmány I. 1, Sz. 1, Karsai Károly 1, Nagy Mihály 1, Tanka Sándor 1, Cserniczky Károly 1, Földváry Miksa 1, Véssei Ferenc 20, Riedl Gyula 1, Bogyay Gyula 1, Béky Ferenc 2, Nádaskay Richárd 2, Metzli Kamill 20, Pajer István 1, Kovássy Kálmán 5.82, Kuka István 2, Balás Emil 1, Füstös Zoltán 2, Béky Albert 2, Polyik Árpád 2, vitéz Stubnyai János 2, Egyed György 1, Puskás Károly 5, Králl János 2, Faulvetter Ignác 2, Koller Pál 3, Szegedy Oszkár 2, vitéz Sóváry Géza 2, Burdáts János 1, Vághó Lajos 2.18, Botos Géza 2, Nagy László 1, Ujfalussy Mihály 2, Récesey Antal 2. Összesen 163 P. A gyűjtés eredménye eddig 297 P 28 f. Adományok további szíves beküldését kérjük.

Faanyagok és építési anyagok tájékoztató árai 1930 március hóban

I. Belföldi faarak:

termelők és nagykereskedők
közötti forgalomban:

1. Rönkfa m³-ként

ab feladóállomás Pengő

Tölgy 30 cm felül	38— 5 ¹⁾
Tölgyfournier 45 cm felül	80—110
Bükk 30 cm felül....	30— 35
Kőris 30 cm felül....	40— 48
Kőrisfournier	80—110
Szil 30 cm felül	23— 42
Gyertyán 25 cm felül	28— 45
Jávor 30 cm felül	45— 55
Éger 26 cm felül	28— 35
Nyár (gyufafa)	23— 28
Nyárfournier 50 cm felül	32—42
Kőris bognárfa 10 t. vg.	380—420
Szil „ 10 „ „	280—360
Akác „ 10 „ „	350—450
Tölgy bányafa szlov. ab m. határ	36— 38

2. Tűzifa.*

ab feladóállomás

Belföldi száraz hasáb	225—260
Belföldi „ vegyes	220—245
Belföldi „ dorong	210—230
Erdélyi tűzifa ab m. határ	245—275
Szlovenszkói tűzifa ab m. határ	230—300
Jugoszláviai tűzifa ab m. határ	230—310

Kicsinybeni árak Budapesten

házhoz szállítva forg. adó

nélkül

Aprított fa q-ként	5.40
Hasábfafa „	5.00
Bérvágás „	0.88

3. Egyéb faanyagok:

Bükk keréktalp db (f)	34— 42
Kőris „ „ (f)	48—56
Nyírfarúd db	2.00—2.20
Tölgydonga I-a akója	4.50—5.50

* Dunántúlon kedvező szállítási viszonyok mellett magasabb árakat is fizettek.

Tölgydonga II-a

Pengő

akója ..... 2.60—3.00

4. Fűrészelt faárak:

m³-ként vagontételekben

budapesti paritásában + forg.
adó

Tölgy	120—160
Bükk gőzölt szélezett	90—110
Bükk „ szélezetlen	80—100
Bükk gőzöletlen „	70— 90
Kőris	120—160
Szil	70— 90
Gyertyán	80—120
Jávor	96—140
Éger	80—110
Nyár	48— 68

5. Budapesti fenyőfa-detail- árak:

ab raktár

Válogatott lucfenyő ..	130—135
I. oszt. áru 24 mm alapon	120—125
II. oszt. áru 24 mm alapon	100—105
III. oszt. áru 24 mm alapon	85— 92
Léc hosszú	90— 94
Zárléc lucfenyő	90— 94
Faragott fa alapára..	76— 85
Fűrészelt fa 6 m-ig ..	70— 78
Zsindely ezre 18 collos	40— 44
Rúd 8 cm fm. (fill.)	50— 56
Rúd 10 „ fm. (fill.)	68— 72

6. Faszen:

Belföldi I-a 10.000 kg	690—800
Belföldi II-a 10.000 kg	650—760
Retortaszén ab m. h. à	830—900

II. Építési anyagok árai:

ab kereskedő telepe

Égetett agyagtégla ezre nagy méretű	78.40-84
kisméretű	60—64
1 q égetett mész	6— 8
1 m ³ oltott mész	40—50
100 kg portlandcement	8— 9

**Az „Erdészeti Lapok“ 1930. évi III. füzetének
HIRDETÉSEI.**

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díj szabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajtaival szedett hirdetés milliméterenkint 20 fillér. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 32 P.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajtaival szedett hirdetések másfélszeres egy-ségárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 12 fill., álláskeresleti hirdetésekénél 6 fill
Külön mellékletek megegyezés szerint

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

Budapest IX, Calvin-tér 7. sz.

Elvállalja termelt, tövönálló vagy feldolgozott fakészletek bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben készséggel áll az erdőbirtokos és erdőtiszt urak rendelkezésére.

(1. XII. 11.)

Hárs- és égergömbfát 30 cm vastagságtól feljebb, kanadai nyárfát és diórönkfát 35 cm vastagságtól feljebb, állandóan vásárolunk. Szép csomoros nyár szintén érdekel bennünket. Főrnérgyár és keményfatermelő R.-T. Budapest, IX., Csont-u. 1.

(4. IV. 3.)

Szakiskolát végzett erdőőri vagy vadőri állást keres azonnali belépésre az erdészet és vadászat minden terén jártas, másfélvi gyakorlattal, nős, 26 éves róm. kath. vall., a magyar nyelven kívül a németet is perfektül bíró, szerény igényekkel. Szíves megkereséseket kér Buszlauer János erdőőr, Rácmeeske, Baranya m. (19)

Vadászterületet keresünk: fővad-, szarvas- és vaddisznóállománnyal három—hatezer holdig. *Schleer János* fővadász, Piszke, Esztergom vm. (12)

Gróf Esterházy László erdőhivatalánál, Bakonyszombathelyen, *eladó:*

25 q esermakk.

22.5 m³ bükrönk.

25—30 cm (33 darab) 9.0 m³

31—40 cm (28 darab) 11.0 m³

41 és több cm (4 darab) 2.5 m³

62 m³ tölgyrönk.

21—30 cm (120 darab) 30.0 m³

31—40 cm (70 darab) 26.5 m³

41 és több cm (7 darab) 5.5 m³ (13)

Tavaszi szállításra elsőrendű *kandai nyárdugványok* nagyon mérsékelt áron rendelhetők Tüboldy Lajos gazdaságában, Ikervár (Vas megye). (10. III—1.)

20 éves gazdasági, irodai (és erdészeti), nagy uradalomban szerzett gyakorlattal rendelkező okl. nőtlen gazda olyan elhelyezkedést keres, hol kitűnő képzettségét érvényesíthetné. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít 37-es szám alatt. (15. II. 1.)

Hosszabb gyakorlattal rendelkező, szakiskolát végzett, nagyvad vadászatban jártas erdőőr április 15-jkével felvétetik. Pályázni óhajtok kérvényeiket Uradalmi Erdőhivatal, Réde (Veszprém vm.) címre küldjék, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető. (21)

Okleveles erdőmérnök nőtlen, 27 éves, állást keres. Ideiglenes megbízást is elvállal. Cím a kiadóhivatalban. (18)

Hárs- és éger-rönkfát 30 cm-től feljebb, 3.00 métertől feljebb, jávor-, barna kőris-, platán- és kanadai nyár-rönkfát 45 cm vastagságtól feljebb vásárolunk. Furnérgyár és Keményfatermelő Rt., Budapest, IX., Csont-utca 1. (2. XI. 11.)

Magyaróvár megyei város polgármesterétől.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY ERDŐÖRI ÁLLÁSRA.

Pályázatot hirdetek a Magyaróvár megyei városnál üresedésben lévő erdőőri állásra.

Az állás javadalmazása a következő: 1. Évi fizetés 600 P. 2. Évi 200 darab kemény rőzse. 3. Természetbeni lakás, amely áll két szoba konyha és istállóból. 4. 3 k. hold szántóföld hasznélvezete. 5. Az erdei utak mentén termő fű kaszálása. 6. 2 drb tehén-, 2 drb sertés- és baromfitartás.

Felhivom a pályázni szándékozókat, hogy: 1. keresztlevéllel; 2. erdőőri szakvizsgabizonyítvánnyal; 3. hatósági orvosi; 4. erkölcsi; 5. családi állapotukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt és kellőképpen bélyegezett kérvényeiket hozzám címezve, legkésőbb 1930. évi április hó 15-ig Magyaróvárott, Vármegeháza, II. emelet 6. szám alatt nyujtsák be.

A kinevezendő erdőőr állását a kinevezés kézbevételeától számított 15 napon belül tartozik elfoglalni és egyévi kifogástalan szolgálat után lesz véglegesítve.

Magyaróvár 1930 március 1.

(15)

Dr. Sattler János s. k., polgármester.

Akácfamagot és gleditschiamagot állandóan legjutányosabban szállítok. Ajánlattal készséggel szolgálok. Binét Manó, Eger. (20)

Erdei fenyő, feketefenyő, lucfenyő, vörösfenyő,

valamint **összes más fenyőmagvakat** legfrissebb pergetésből, prima **tölgymakkot, lombfamagvakat, gyümölcsmagvakat,** összes **fenyő- és lombfacsemetéket, gyümölcsvadoncokat, díszfenyőket és díszcserjéket** legjobb minőségben és legolcsóbban szállít a

Kőszegi Fenyőmagpergetőgyár, Kőszeg

(14. II—1.)

98—1930. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

a pécsi székesegyházi uradalom erdőgazdaságában nyugdíjazás folytán üresedésbe jövő 300 pengő készpénzfizetés, minden 10 év után 20 pengő korpótlék, minden 6—12 éves gyermek után 40 pengő családi pótlék, 580 pengő föld rét- és legelőválság, lődíj 12 q búza, 4 q árpa, 20 üm³ dorongfa, 600 négyszögöl konyhakert, 4 drb anyagöbére és ezek egyévi szaporulatára legeltetési és makkoltatási jog, minden második évben posztóból készült egyenruha, minden negyedik évben bekecs és szabadlakásból álló javadalmazással egybekötött II. osztályú erdőőri állásnak pályázat útján leendő betöltésére.

A kinevezendő erdőőr egyévi, minden tekintetben megfelelő próbaszolgálat után fog véglegesíttetni és 15 évi szolgálat után I. osztályú erdőőrré fog előléptetni.

Pályázók felhivatnak hogy sajátkezüleg megírandó kérvényüket, melyhez 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. erkölcsi; 3. eddigi szolgálati; 4. jól látó-, halló- és beszélőképességéről, edzett testalkatról tanuskodó orvosi; 5. előképzettségről szóló; 6. az erdőőri szakvizsga sikeres letételét igazoló bizonyítvány lesz esatolandó, dr. Hanuy Ferenc prelátuskanonok, egyetemi tanár, uradalmi kormányzó úrhoz címezve, folyó évi március hó 20-ig alulírottnál lehetőleg személyesen nyujtsák be.

Az állás 1930. évi május hó 1-én foglalandó el.

Azok a pályázók, kik az irodai szolgálatban és a gépírásban való gyakorlottságukat igazolni tudják, előnyben részesülnek.

Árpádtető, u. p. Mecsekszaboles, 1930. március 3.

Erdőőri állást keres 32 éves, nős, gyermektelen egyén. Szakiskolát végzett, az erdészettel és vadászattal járó minden kívánalmaknak megfelel. Erdész, 32. postafiók, Mórchida, Győr m. (16)

Erdőtanácsos.

OKLEVELES ERDŐMÉRNÖK

tíz évi, nagyrészt vezetőállásban szerzett gyakorlattal, aki az erdészeti és vadászati üzem minden ágában teljes jártassággal bír és kiváló referenciákkal rendelkezik, állását személyi okokból változtatni óhajtja. Címe az E. L. kiadóhivatalában rendelkezésre áll.

(5—III. 2.)

AKÁCCSEMETE

elsőrangú minőségű, 1 éves, kiültetésre alkalmas, ezres csomagolásban kaphatók a **Mándoki Uradalmi Erdőgazdaságban**. — Rendelések és érdeklődések „Uradalom, Mándok“, címre küldendők.

KÜLÖN AJÁNLAT

Feketeenyőmag (Pinus Austriaca) 85% csirázóképességgel	100 kg-ként	1200. — P
Erdei fenyőmag (Pinus sylvestris) 90% csirázóképességgel		1050. — „
Lucfenyőmag (Picea excelsa) 95% csirázóképességgel		355. — „
Vörösfenyőmag (Larix Europea) 50% csirázóképességgel		560. — „
Kocsányos tölgy makk, I-a (Quercus pedunculata) 80—90% metszéssel megállapított csirázóképességgel		25. — „
Kocsánytalan tölgy makk, I-a (Quercus sessiliflora) 70-80% metszéssel megállapított csirázóképességgel		36. — „
Bükk makk, I-a (Fagus sylvatica) 80% metszéssel megállapított csirázóképességgel		140. — „
Magról kelt 2 éves, 12—30 cm magas lucfenyő-csemeték	1000 db-ként	16. — P
Magról kelt 2 éves, 15—20 cm magas vörösfenyő-csemeték		29. — „

Kiváratra az összes magvakról és növényekről árjegyzéket küldünk.

KLENGANSTALT A. GRÜNWARD

Forst-Samenhandlung

Wiener-Neustadt (Österreich)

1868. évben alapítva

(6. VI. 2.)

Faragó Béla

erdészeti nagykereskedés és
erdészeti csemetetelepek

Zalaegerszeg

Ajánlok a tavaszi idényre kocsányos és kocsánytalan tölgy-makkot, valamint minden hazai és külföldi tűlevelű, lomblevelű, valamint gyümölcsfamagvakat.

Fenyőmagvaim kizárólag ideai termésű tobozokból származnak s azokért bármely hazai vagy külföldi vetőmagvizsgáló állomás megállapítása alapján a csirázási garanciát vállalom. Exotikus fenyőmagvak vagy lombfamagvak február hóban való megrendelését kérem, hogy azok kellő időben szállíthatók legyenek.

Erdei tű- és lomblevelű csemetékből nagy készlet. — Gyümölcsfák, diszfenyők, rózsafák szállítása.

Cégem változatlanul fennáll és 1917 óta keresztény tulajdon.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Tölgymakk, erdei fenyő, feketefenyő, lucfenyő, vörösfenyő, valamint ö s s z e s más fenyőmagvakat, lombfa- és gyümölcsmagvakat szállítok.

Hazai fenyőmagvakat kizárólag csonka-magyarországi fenyőmagpergetőmben idei termésű tobozokból pergetve szállítom s azokért a csirázási garanciát vállalom bármely hazai vagy külföldi vetőmagvizsgáló állomás megállapítása alapján. **Fenyő- és lombfacsemeték valamint díszfenyők szállítását vállalom.**

KEINER REZSŐ, okl. erdőmérnök, Budapest, I., Ferry O.-u. 34

Ne vásároljunk külföldi cégektől és azok itteni fiókjaitól, mert ez hazánk érdekeit sérti.

Az „Erdészeti Lapok“ 1930. évi III. füzetének tartalma:

	Oldal
Egyesületi dolgok	123
<i>Dr. gesztelyi Nagy László</i> : Észrevételek az új erdőtörvényjavas- lathoz	127
<i>Rohoska Soma</i> : A mesterséges fáciántenyésztés jövedelmezősége . .	130
<i>Egyesületi közlemények</i> : Jegyzőkönyv az O. E. E. szervezőbizottsá- gának Budapesten 1930 február hó 17-én az egyesület szék- házában tartott rendes üléséről. — Egyesületi összejövetelek	136
<i>Hivatalos közlemények</i> : Az Ivánfenéki Ármentesítő és Belvízszabá- lyozó társulat kitüntetése a fásításért	141
<i>Irodalom</i> : Könyvismertetés. <i>Kurt Fritzsche</i> : Physiologische Wind- wirkung auf Bäume (F. M.). — <i>Schwappach</i> : Ertragstafeln der Wichtigeren Holzarten in tabellarischer und graphischer Form. 3. Auflage (F. M.). — <i>H. Martog</i> : Ungleichalterige Kiefernwirtschaft (F. M.). — <i>Mohács Mátyás</i> : Gyakorlati gyümölcstermesztés (Tomasovszky Imre)	142
<i>Különfélék</i> : Az erdei szalonka tavaszi érkezésének bejelentése. — Külkereskedelmi mérlegünk és fabehozatalunk az 1929. év- ben (<i>Kallivoda Andor</i>). — Kérelem a Szaktársakhoz (<i>Béky Albert</i>). — A vakondrain, különös tekintettel a szikjaví- tásra. — A Magyar Alföld termőerejének fokozása és ki- használása. — A „Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” közgyűlése. — Hozzászólás egy közgyűlési fel- szólaláshoz. — Tomasovszky Imre ny. miniszteri tanácsos előadása a cserkészintézetek részére. — A Győrvárosi és Me- gyei Házinyúl-, Baromfi- és Galambtenyésztő Egyesület. — 29. kimutatás a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki fő- iskolai segélyző egylet alaptökéjének gyarapítására az 1930. évi február 1—28-ig az erdészeti társadalom részéről felaján- lott és befizetett adományokról. — Kimutatás az új erdő- törvénytervezettel kapcsolatos propagandaköltségek fedezé- sére folytatólag beküldött összegekről. — Kimutatás az emléké- táblára folytatólag beküldött adományokról	144
Faanyagok és építési anyagok tájékoztató árai 1930. évi március hóban	151
Hirdetések	I—VI

E füzet melléklete: Az erdőtörvény tervezetének a közgyűlés által elfogadott szövege, a módosítások indokolása és a fölterjesztések.